

به نام خدا

نام درس: کار راه شغلی

نام استاد: آزاده نادری

نام آموزشکده: آموزشکده فنی و حرفه ای دختران نجف آباد (سمیه)

جلسه یازدهم



علايق

سؤال شماره ۱۴: سرگرميها و علايق شما کدامند؟

چرا استخدام کنندگان مایل به دانستی پاسخ این سؤال هستند؟ آیا علت آن فضولی محض است؟! باید بدانید هر چیزی که در مورد خودتان می گوئید بر تصویر شما در ذهن مخاطب اثر می گذارد.

اگر فردی به شما بگوید که سرگرمی او بافندگی، آشپزی، گلدوزی، تزیین کیک و تماشای پرندگان است، می توانید حدس بزنید که چه نوع شخصیتی دارد. اما اگر بگوید که به کاراته، موسیقی آفریقایی، سازماندهی گروه های اجتماعی، باغبانی و شنا علاقمند است، یقیناً تصویر متفاوتی در ذهن شما بر جای خواهد گذارد.

پیش از اشاره به سرگرمی ها و علايق خود باید به دقت فکر کنید زیرا با دادن پاسخ مناسب می توانید نشان دهید که از نظر شخصیتی به کمال رسیده و زندگی کاملاً رضایت بخشی دارید. با اشاره به فعالیت هایی که در آنها نقش رهبری و سازماندهی بر عهده شما بوده است، می توانید تأثیر خوبی در مخاطب بر جای بگذارید.

برخی از علايق بصورت مشترک در همه انسانها وجود دارند که ذکر آنها بی فایده است. مثلاً خواندن کتاب، تماشای تلویزیون و نشست و برخاست با مردم فعالیتهای مناسبی

آداب مصاحبه



آداب مصاحبه

برای گنجاندن در پاسخ شما نیستند، مگر اینکه در مورد آنها چیز بخصوصی برای گفتن داشته باشید. اگر از آنها نام ببرید، هشیار باشید که در سئوالات بعدی ممکن است از شما بپرسند: نام آخرین کتابی که خواندید چه بود؟ کدام یک از برنامه های اخیر تلویزیونی نظر شما را جلب کرده است؟ ذکر جزئیات تازه ترین بخش سریال تلویزیونی مورد علاقه شما کار جالب و پراهمیتی برای ایجاد تأثیر خوب در مخاطب نیست!

بیش از حد در مورد جزئیات گرایشات سیاسی و دینی خود صحبت نکنید مگر اینکه با شغل مورد نظر ارتباط مستقیم داشته و راجع به آنها از شما سؤال شود. مانند مثال بالا، بهتر است فقط بگویید که در فعالیتهای محله خودتان فعالانه شرکت می کنید. ممکن است اعتقادات مصاحبه کنندگان با شما متفاوت بوده و گرایشات شدید شما را به نوعی تعصب و موضع گیری تعبیر نمایند. اجباری ندارید که سرگرمی هایی را ذکر کنید که بر روی آنها وقت می گذارید، اما در مورد هریک از آنها باید بتوانید کمی عمیق صحبت کنید. به دلیل اینکه پرسیدن در مورد سرگرمیها کار آسانی است، معمولاً مصاحبه کنندگان شما را در این زمینه سؤال پیچ می کنند، و هر چه سرگرمی ها عجیب تر باشند آنها علاقه بیشتری به بحث نشان می دهند.

باید در مورد هر سه سرگرمی که نام می برید کمی اطلاعات داشته باشید. حتی می توانید در صورت نیاز بگویید: «خب، من علاقه زیادی به موج سواری دارم. در حال حاضر



آداب مصاحبه

مشغول تحقیق در مورد آن هستم، اما قصد دارم تابستان آینده امتحانش کنم.» و یا «در دبیرستان خیلی بسکتبال بازی می کردم. فعلاً یک کمی بسکتبالم زنگ زده، اما هر گاه وقت داشته باشم به تماشای آن می نشینم. قصد دارم بزودی در یک کلاس شبانه ثبت نام کنم تا مهارت‌هایم را به یاد بیاورم.»

سه نکته ای که هنگام پاسخ دادن به این سؤال باید مد نظر قرار دهید عبارتند از:

* دقت کنید که ترکیبی از علایق گوناگون خود را نام ببرید. اعم از آنهایی که بصورت ذهنی انجام می شوند. و یا ورزش‌ها یا فعالیت‌های بدنی که شما را فردی سرزنده، سالم و فعال نشان می دهند. سعی کنید حداقل یک سرگرمی ذهنی و یک فعالیت بدنی در میان علایق خود بگنجانید. بهتر است به برخی از فعالیت‌های گروهی و انفرادی نیز اشاره کنید.

* حداقل یکی از سرگرمیهایی که ذکر می کنید باید با آنچه سایر مردم انجام می دهند متفاوت و در نتیجه غیرعادی و بحث برانگیز باشد. به این ترتیب برای مصاحبه کنندگان پرسیدن سؤال‌های بعدی آسان تر می شود و در نتیجه بعد از مصاحبه شما را بیاد خواهند آورد.

* آمادگی داشته باشید که در مورد جزئیات هر یک از موضوعاتی که ذکر می کنید بحث کنید.

سئوالات عمومی

سؤال شماره ۱۵: نقاط قوت شما کدامند؟

این یکی از سوالات مورد علاقه من است. اگر قرار است که فقط یک بار به شما فرصت بدهند که بدرخشید، این همان فرصت است. گرچه در نگاه اول به نظر دلهره آور می آید، اما اگر پیش از مصاحبه در مورد آن فکر کنید، آماده کردن پاسخی که تأثیری عمیق بر مخاطب بگذارد بسیار ساده است. در محلی که در زیر به آن اختصاص یافته است ده نقطه قوت خود را بنویسید. هر یک از آنها باید از یک کلمه و یا عبارت کوتاه تشکیل شده و به رفتار شما حین کار مربوط باشد. بعنوان مثال: «انعطاف پذیر هستم، مهلت انجام کارها را خوب رعایت می کنم، آرام هستم، تحت فشار قادر به انجام کار هستم،...». فهرست هر فرد با دیگران فرق دارد. اگر نوشتن فهرست دشوار است، سعی کنید تصور نمایید که اگر از مادرتان، بهترین دوست شما، یا هر کسی که در این دنیا شما را دوست دارد بخواهند که بهترین خصوصیات فردی شما را برای فردی غریبه توصیف کنند، آنها چه واژه ها و عباراتی را به کار خواهند برد؟

ده مورد از نقاط قوت شما

آداب مصاحبه





آداب مصاحبه

- ۱-
- ۲-
- ۳-
- ۴-
- ۵-
- ۶-
- ۷-
- ۸-
- ۹-
- ۱۰-

این فهرست برای پاسخ دادن به هر سؤالی در رابطه با نقاط قوت شما مفید خواهد بود. با انتخاب پنج یا شش مورد از نقاط قوت ذکر شده می توانید پاسخی شفاف و محکم بسازید و به دلیل اینکه از پیش آمادگی لازم را کسب نموده اید، از توانمندی ها و شخصیت خودتان با اطمینان و غرور صحبت خواهید کرد.

مهم نیست که فهرست نقاط قوت خود را به چه ترتیبی می نویسید، همان گونه که به ذهنتان خطور می کنند آنها را یادداشت کنید. ضمناً با به کار بردن کلماتی مثل «نسبتاً»



آداب مصاحبه

یا «به نظر مردم» و یا کلماتی مشابه اینها نقاط قوت خود را درجه بندی نکنید. فقط همان طوری که از شما خواستیم آنها را بنویسید، اجباری به ثابت کردن هیچ یک از آنها ندارید. آنچه از شما خواسته شده این است که شفاف و ساده، تأثیر گذارترین خصلتهای خودتان را بنویسید.

برای اغلب افراد، نوشتن فهرست ده تایی نقاط قوت، کاری بس دشوار است، و از آن دشوارتر صحبت کردن در مورد آنها حین مصاحبه است. از اینکه در نگاه مخاطب لاف زن جلوه کنید نگران نباشید. نشان دادن فروتنی بیش از حد، برای اکثر داوطلبان به امری عادی تبدیل شده است و کمتر کسی تمایل به خودستایی دارد. با این حال توصیه من به شما این است که در پاسخ دادن به سوال مورد بحث، در توصیف خوبی ها و توانمندی های خود، حجب و حیا را کنار بگذارید.

فهرست ده گانه را در سر تا سر زندگی حفظ نمایید و به بندهای آن بیافزایید. هر گاه همکاران یا دوستان شما را به خاطر داشتن خصلتی تحسین می کنند آن را به فهرست اضافه کنید. پس از ارزیابی های شغلی، بازرسی های محیط کاری و در رضایت نامه هایی که از کار فرمایان قبلی دریافت کرده اید، ممکن است از شما تقدیر شود. با جمع آوری این موارد و هر گونه تقدیر دیگری که از شما به عمل می آید فهرست خود را طولانی تر کنید. در آینده هر گاه برای نوشتن خلاصه وضعیت خود نیاز به تشریح خصلتهای فردی



آداب مصاحبه

خویش داشته باشید، و هر زمان که برای تکمیل فرم درخواست شغلی ملزم به توصیف نقاط قوت خود شوید، و افزون بر آن، جهت کسب آمادگی برای مصاحبه های آتی، این فهرست بسیار مفید خواهد بود. بعلاوه در مواقعی که نیاز به تقویت آنی اعتماد به نفس خود دارید، یادآوری استعدادها و توانمندی هایتان شما را در یک لحظه در اوج آمادگی روحی قرار خواهد داد.

سؤال شماره ۱۶: نقاط ضعف شما کدامند؟

این دیگر چه جور سوالی است؟ هیچ کس خواهان استخدام فردی که بتواند فهرستی طولانی از معایب خود را یک نفس ردیف کند نیست. بهترین راه پاسخ دادن به این سوال این است که به هیچ یک از نقاط ضعف خود اعتراف نکنید. مثلاً بگویید: «در این سن و سال فکر می کنم شناخت کافی از خودم داشته باشم و گمان می کنم هیچ نقطه ضعف عمده ای ندارم.» اگر هم به نقطه ضعفی اشاره می کنید سعی کنید به آنهایی اشاره کنید که نقطه قوت به نظر می آیند. مثلاً: «گاهی اوقات کارم را بیش از حد جدی می گیرم و برای تمام کردن آن تا دیر وقت در دفترم می مانم.» یا «در عالم همکاری خیلی انعطاف پذیر هستم و کارهایی را که دیگران طالب آنها نیستند انجام می دهم.» هیچ استخدام



آداب مصاحبه

کننده ای از این نوع نقطه ضعفها بدش نمی آید!

سؤال شماره ۱۷: بزرگترین افتخار شما چیست؟

معمولاً این سوال به تجارب شغلی شما مربوط می شود و اگر بتوانید از این طریق برخی از خصوصیات مورد نیاز شغل پیشنهادی فعلی را به نمایش بگذارید بسیار مفید واقع خواهد شد. هر نوع پروژه یا کار گروهی که شما در آن نقشی مهم ایفا نموده اید قابل ذکر است. می توانید به مواردی که کمکهای شما تغییراتی اساسی ایجاد کرده است، روشهای مبتکرانه ای که به بوته آزمایش گذاشته اید، و هر نوع تجربه جدید آموزنده ای که کسب کرده اید اشاره کنید.

فرد مصاحبه کننده دوست ندارد که فقط در مورد آنچه شخصا عایدتان شده است صحبت کنید بلکه مایل است به مواردی که بر کارفرمای قبلی تأثیری مثبت داشته اید، اشاره کنید. در اینجا به برخی از این موارد اشاره می کنیم:

* غلبه بر مشکلات دیرپا.

* یکی از مواردی که کولاک کردید.

* مواردی که برای کارفرما، مشتریان یا مراجعان کار پرسودی انجام دادید.



آداب مصاحبه

* هنگامی که با کار گروهی به اهداف بزرگ رسیدید یا موانع بزرگ را درهم شکستید.
* مواردی که موجب توسعه و رشد سازمان شده اید.

سؤال شماره ۱۸: کدام یک از مشکلات اخیر کشور توجه شما را جلب نموده است؟

این سوال در مشاغل خدمات اجتماعی خیلی طرفدار دارد و برای دو منظور استفاده می شود. اولین هدف این است که بدانند آگاهی شما از محیط اطرافتان به اندازه کافی گسترده و به روز است یا خیر. دومین هدف پی بردن به گرایشات سیاسی شماست. بنابراین عقل حکم می کند که دست کم یک هفته قبل از مصاحبه، خواندن یکی از روزنامه های معتبر را شروع کرده و اخبار روز را دنبال کنید. در مواردی که در شغل پیشنهادی قرار است نظرات سازمان متبوعه خود را به سایر شرکتها و مراجعین ارایه نمایید، پرسیدن این سوال بیشتر صدق میکند.

استخدام کنندگان به ندرت خواهان داوطلبانی هستند که عقاید سیاسی خود را با شدت ابراز می کنند. این موضوع مخصوصا در مورد مشاغل کشوری بخش غیر انتفاعی و محلی صدق می کند. ایدآل آن است که بتوانید نشان دهید به عمق مسائل جاری به اندازه کافی توجه دارید، با نظرات جناحهای مختلف سیاسی آشنایی دارید و احساسات



آداب مصاحبه

هر دو طرف را درک می کنید و بردشواری این مشکل سیاسی واقف هستید.

امور سیاسی را باید به سیاستمداران بسپرید. سیاست بخشی از زندگی خصوصی شماست نه محیط کار شما. اگر از شما در مورد موضوعات سیاسی سوالی پرسیده شد از جانبداری سرسختانه از جناحهای درگیر بپرهیزید.

کسانی که شما را برای تصدی مشاغل دولتی و محلی استخدام می کنند می خواهند اطمینان حاصل نمایند که رهبران سیاسی روز را در تحقق اهدافشان یاری خواهید نمود، خواه به جناح راست تعلق داشته باشند خواه به جناح چپ.

سؤال شماره ۱۹: موقعیت خود را در پنج سال آینده چگونه می بینید؟

این سوال شبیه سؤال مربوط به آرزوهای بزرگ شغلی است. بنظر شما علت پرسیدن آن چیست؟ آیا کارفرمای شما می خواهد بداند که شما تصمیم دارید پس از اینکه به عنوان حسابدار یا حتی هنرپیشه، آموزش لازم را دیدید در اولین فرصت این سازمان را ترک کنید؟ خیر. او کارمندی می خواهد که به این کار به طور جدی فکر می کند و علاقمند است که مدت قابل ملاحظه ای به آن اشتغال ورزد. با پاسخ خود می توانید نشان دهید که امیدوارید در شرکت باقی بمانید، اما شاید با مسئولیتی سنگین تر. همه افراد در



آداب مصاحبه

جستجوی جاه و مقام شغلی نیستند. شما هم می توانید بگویید که بیشتر به ایفای نقش های کارشناسانه علاقمند هستید.

سؤال شماره ۲۰: چرا باید به جای سایر داوطلبان شما را استخدام کنیم؟

این سوال خوب دیگری است که شما را قادر می سازد که از فهرست نقاط قوت ده گانه خود استفاده نمایید (به سوال ۱۵ رجوع شود). کارفرمایان علاقمند هستند که در مورد مهارتها، تجارب و شخصیت شما بشنوند.

در پاسخ به این سوال، می توانید به هریک از مهارتهای ویژه و تجارب مرتبط با این شغل و خصوصیات فردی خودتان که مناسب این شغل می باشد اشاره کنید. این گونه سوالات همانند هدیه ای به داوطلبان مشاغل محسوب می شوند. بدون نگرانی از خوبی های خودتان تعریف کنید. وقت آن است که برای جلب نظر مصاحبه کنندگان، با حرارت برای خودتان بازار گرمی کنید. در حقیقت از شما خواسته اند که خلاصه ای از درخواست نامه شغلی را ارایه کنید و پاسخ به این سوال مشگل گشای تمامی مصاحبه است. تصدی شغل پیشنهادی ممکن است در گرو پاسخ شما به این سؤال باشد بنابراین باید پاسخ مؤثر بدهید.



آداب مصاحبه

می توانید همه ایده ها و افکاری را که در مورد سازمان دارید و دیدگاه خود درباره آینده شغل پیشنهادی را در اینجا مطرح کنید.

هر قدر جاه و مقام شغل پیشنهادی بالاتر باشد، احتمال اینکه هیئت مصاحبه کننده نداند که دقیقا به دنبال استخدام چه کسی است بیشتر است. به عبارت دیگر، هر قدر شغل پیشنهادی کمیاب تر و کارشناسانه تر باشد، افراد کمتری به طور کامل می دانند که این کار چگونه باید و شاید انجام شود. بعلاوه هر قدر اهمیت این شغل برای سازمان بالاتر باشد به همان نسبت اهمیت تصدی آن توسط فردی متفکر و مبتکر افزایش می یابد. می توانید نشان دهید که برخلاف سایر داوطلبان احراز این شغل همواره تمایل دارید با هم فکری و کار گروهی وظیفه محوله را انجام داده و موجب افزایش بازده کاری شوید. البته برای بیان این نکات، پیش از مصاحبه باید با جدیت و صرف وقت در مورد شغل مورد نظر، وضعیت سازمان مربوطه و شرح وظایف احتمالی آن تحقیق و تفکر کنید.

سوال شماره ۲۱: به چه شغل‌های دیگری علاقمند هستید؟

اگر فقط برای پرداخت اجاره بهای منزلتان شغل کاربری رایانه را درخواست نموده اید، و



آداب مصاحبه

قصد دارید همزمان شغل دیگری را به طور مخفیانه اختیار کنید، این راز را افشاء نکنید. دوباره بهتر است از خود بپرسید: چرا فرد استخدام کننده به پاسخ این سوال علاقمند است؟

فقط داوطلبی بر او تأثیر می گذارد که به نظر می رسد در عزم خود مبنی بر انتخاب این شغل و کار کردن در این حوزه تخصصی راسخ است. در مورد علاقه خود به این کار بیشتر صحبت کنید. چه چیزی شما را به آن جذب کرد و چرا فکر می کنید برای این کار مناسب هستید؟ فراموش نکنید که بگویید تمامی آرزوهای بزرگ شغلی شما دقیقاً در همین حوزه کاری محقق خواهد شد. می توانید اضافه کنید که دوست دارید در آینده تا رده هایی با مسئولیت سنگین تر ارتقاء یابید و در صورت امکان در بخش ویژه ای از این کار آموزش تخصصی لازم را ببینید.

سؤال شماره ۲۲: از کدام سازمان دیگر درخواست شغل نموده اید؟

این سوال شباهتهایی با سوال قبلی دارد. فرد استخدام کننده خواهان داوطلبی که از همه جا رانده شده است، نیست. از نظر او سازمان متبوعش تافته ای جدا بافته است و دادن کار به شما نشانه سرمایه گذاری بزرگی است. شما هم باید بتوانید این حس را



آداب مصاحبه

ایجاد کنید که این شغل دقیقاً همان شغلی است که فقط مناسب شما بوده و برای رسیدن به آن تمامی مهارت‌ها را پس انداز کرده‌اید.

توصیه می‌کنم به آنها بگویید که در انتخاب شرکتها بسیار مشکل‌پسند هستید. به عبارت دیگر، ذکر کنید که قبلاً در هیچ شرکت دیگری چنین شغل جالبی را نیافته بودید و دلایل خود را هم بازگو نمایید.

سؤال شماره ۲۳: به نظر شما معنی فرصتهای برابر چیست؟

این دشوارترین سوال است و اکثر افراد برای پاسخ دادن به آن احساس نگرانی می‌کنند. اما خوشبختانه اغلب مصاحبه‌کنندگان نیز در مورد پاسخ صحیح آن مطمئن نیستند. کمی به آن فکر کنید. چرا باید چنین سؤالی را بپرسند؟ بنظر می‌رسد که منظور فرد استخدام‌کننده تأمین خدمات و پخش محصولات شرکت در میان قشرهای وسیع‌تری از جامعه است. مصاحبه‌کنندگان خواهان کارکنانی هستند که در تأمین شرایط برابر برای مصرف‌کنندگان، مراجعین و مشتریان با آنها هم عقیده‌اند. اگر بتوانید نشان دهید که فراهم کردن فرصت مساوی برای همگان جهت بهره‌گیری از خدمات و دسترسی داشتن به آنها چقدر اهمیت دارد، می‌توانید بر مخاطب تأثیر بگذارید.

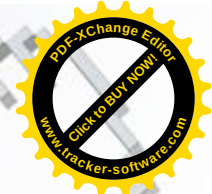


آداب مصاحبه

بسیاری از افراد اینگونه پاسخ می دهند: «رفتار یکسان با همه.» به عقیده من این پاسخ بیش از حد ساده است. انسانهایی که نیازهای ویژه ای دارند ممکن است به کمکهای ویژه ای هم نیاز داشته باشند. به عنوان مثال کارمندی که مشکل بینایی دارد، برای اینکه کار خود را بتواند به طور صحیح انجام دهد، ممکن است به امکانات یا کمکهای ویژه ای نیاز داشته باشد. شاید بهتر باشد که مثالهایی از این قبیل را به صورت آماده در ذهن خود داشته باشید تا در صورت نیاز حین مصاحبه احساسات خود را با آنها بیان کنید: «بعنوان یک زن، می دانم که برخی مواقع وقتی کسی را تحویل نمی گیرند چه حالی به او دست می دهد. بنابراین همیشه سعی می کنم که با همه اشخاص رفتاری احترام آمیز داشته باشم.» یا «... و به همین دلیل خیلی مشتاقم به کسانی که برای استفاده کامل از خدمات این سازمان، نیاز به حمایت دارند کمک نمایم.»

سؤال شماره ۲۴: چگونه می توان فرصتهای برابر را در عمل اجرا نمود؟

این سؤال معمولاً به همراه سؤال قبل پرسیده می شود. اگر دقت کنید متوجه خواهید شد که در این سوال موضوع را با ظرافت و زرنگی خاصی به سازمانی که از آن درخواست شغل نموده اید ربط داده اند.



پایان جلسه یازدهم

والت دیزنی :

اگر می توانی رویای انجام کاری را داشته باشی

پس می توانی آن را انجام دهی .

